

MENDEKOTASUN PRESTAZIOEN MURRIZKETEN INGURUKO KONTROL MOZIOA

Olaia Duarte Lopezek, EH BILDU udal taldeko zinegotziak, Udaltzaren Organo Araudiaren 98. artikulua oinarri, mozio hau aurkezten du Udaltzaren azter dadin. Mozioa 2018ko apirilaren 20an Pertsonen Batzordean aztertutako interpelazioaren ondorioa da.

JUSTIFIKAZIOA

Donostia Lagunkoia hiri planaren barruan, aldaketa demografikoak etxebizitzaren arloa dakartzan erronkei nola erantzun hausnartu eta eztabaidatzeko helburuz, 'Etxeak zahartzen ari den gizarte batean' jardunaldia egin zen 2017ko azaroaren 9an eta 10ean, Miramar Jauregian.

Jardunaldiaren harira, Donostiako Udalak, Etxegintzaren eta Matia Fundazioaren eskutik eta UPV/EHUKo Arkitekturako Goi Eskola Teknikoaren laguntzarekin, Mugak Nazioarteko Arkitektura Bienala antolatu zuen. Plataforma horren bidez, erakutsi nahi izan da erronkei diziplina anitzeko ikuspegi batetik heldu behar zaiela, eragile publiko nahiz pribatuen eta herritarren artean lankidetzaz sareak ehunduz.

Jardunaldietan parte hartu zuten adituek argi eta garbi adierazi zuten etorkizuneko erronka izango dela adineko pertsonak eta dependentzia egoeran daudenak haien etxeetan eta ingurunean zaintzea. Izan ere, jardunaldi horietatik ateratako ondorioetako bat da adineko pertsonen % 87ak etxean bizi nahi duela, baina, soilik, etxean % 24 dela irisgarria.

Udal Gobernuak eta hura osatzen duten bi alderdiek beti adierazi dute adineko pertsonen eta pertsona dependenteen zainketa aldeko apustu egiten dutela haien ingurune naturalean, baina hartzen dituzten erabaki politikoak ez datoz esandakoarekin bat.

Hain zuzen ere, mendekotasun egoeran dauden pertsonen autonomia pertsonala eta zainketa sustatzeko 2006ko abenduaren 14ko 39/2006 Legeak ezarritako prestazio ekonomikoak arautzen dituen foru dekretu berriak murrizketak eragin ditu mendekotasun prestazioak jasotzen dituztenengan 2018az geroztik.

Buelta asko eman eta gero, dekretu berria, 24/2017 foru dekretua, abenduaren 12an onartu zen Foru Aldundiaren Diputatuen Kontseiluan; prestazioen zenbatekoen aldaketak, aldiz, abenduaren 27an onartu zituen Aldundiak, eta urtarrilaren 1ean sartu ziren indarrean.

Zenbatekoei dagokienez, aldaketarik garrantzitsuena mailaketa sei tartetik hiru tartera pasatzea izan da; hau da, orain arte 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1 eta 3.2 graduak zeuden, eta hemendik aurrera, 1, 2, eta 3 graduak izango dira. Eta, noski, horrek ekarri ditu aldaketak zenbatekoen konfigurazioan.

Argazki laburra ematearren, eta Aldundiak Batzar Nagusietako EH Bildu taldeari emandako datuen arabera, 2017ko abenduan 16.697 pertsona ari ziren kobratzen mendekotasun prestazio bat Gipuzkoan. Horietatik, 7.344 donostiarrak dira.

Foru Aldundiak onartutako foru dekretuak irabazle eta galtzaileak sortu ditu, zehazki 4.330 pertsona atera baitira galtzen, eta gainontzekoak irabazten edo berdin. Hau da, Gipuzkoako 16.697 onuradunetatik % 27ak, hau da, 4.330 pertsonak, murrizketak jasan dituzte 2018tik aurrera.

Galera edo murrizketa Familia Inguruneko Zaintzetarako Prestazioaren (PECE) 1. eta 3. graduatan kontzentratu da. Modu horretan, 1. graduari eta Familia Ingurunekoaren kasuan 3.789 pertsonak izan dute, urtarilaren 1etik aurrera, 24'52 euroko batez besteko diru galera hilerok jasotzen duten prestazioaren zenbatekoan; urtean 294'24 euroko galera.

Prestazio bereko 3. graduari dagokionez, 518 pertsonak murriztu zaie, batez beste, 80'04 euro hilean (denak lehengo 3.2 graduak, hau da, mendekotasun mailarik altuena); urtean 960,48 euroko galera.

Donostiaren kasuan, 857 pertsonak eta haien senideek jasan dute murrizketa hilabetero.

Apirileko batzordeetan delegatuari galdetu genion zer dela eta ez duen murrizketa horien berri eman Gizarte-ekintzako kontseiluan, Elkartu Federazioak gai-ordenean sartzea eskatu eta gero. Delegatuak adierazi zuen haren ustez informazio egokia eman zela eta foru dekretuak eragindako murrizketak ez zirela Udalaren gaia, eskumena Foru Aldundiarena delako.

Nahiz eta eskumena Foru Aldundiarena izan, gure ustez Udal Gobernuari ere badagokio murrizketak jasango dituzten pertsona hauen egoera zein den aztertzea eta adineko pertsonen zainketa egokia bermatzea.

Dependentzia egoeran dauden adingabeen kasuan, Foru Aldundiaren proposamen murriztaile honek mendekotasuna duten adingabeei ere eragiten zien, baina ASPACE edo GAUTENA bezalako kolektiboek egindako presioari esker, Aldundiak atzera jo zuen eta ez du murrizketarik aplikatuko 18 urtetik beherakoengan. Hala ere, mendekotasuna duten adingabeek 18 urte betetzen dituztenean, murrizketak aplikatuko zaizkie.

Batzordean delegatuari adingabeen inguruko datuak eskatu dizkiogunean, Foru Aldundiaren gaia dela erantzun digu berriro ere, daturik eman gabe.

Azaldutako egoera kontuan hartuta, behean sinatzen duen zinegotziak honako MOZIO hau aurkezten du:

KONTROL MOZIOA

1.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari gizarte zerbitzuen bidez azter dezala zein egoeratan geldituko diren murrizketak jasango dituzten 857 donostiarrak eta balora dezala murrizketa horien ondorioz haien zainketa kalteturik aterako den ala ez.

2.- Udaltzarak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari hirian dependentzia egoeran dauden eta FIZPE delako prestazioa jasotzen duten adingabeen datuak eguneratu eta zehaz ditzala.

3.- Udaltzarak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari Gizarte-ekintzako departamenduan 14ko 39/2006 Legeak ezarritako prestazio ekonomikoen zenbatekoetan Aldundiak eragindako aldaketan berri eman dezala, Donostiako egoeraren inguruko argazkia barne.

4.-Udaltzarak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari Gipuzkoako Foru Aldundiarekin harremanetan jar dadila, aipatutako prestazioetan murrizketarik egon ez dadin eta beraz, inongo donostiarrik kalteturik suerta ez dadin bideak aztertzeke.

Donostian, 2018ko apirilaren 20an

Olaia Duarte López

EH Bildu udal taldeko zinegotzia